

VELIKI VRHOVI NA ZEMLJEVIDIH ATLASA SLOVENIJE

Ciril Velkovrh

*»Visoka je gora, zares hud je njen klan'c.«
(Slovenska narodna)*

Vsaka gora je visoka in pot na vsako goro je strma, pa naj bo še tako nizka. Že manjši hrib nam lahko dela težave, če smo premladi ali prestari, poškodovani ali bolni ali pa preleni. Zato domačini upravičeno vsaki svoji gori rečejo, da je visoka. Zelo radi jo imenujejo »velika gora« ali »veliki vrh« ali pa kar Gora z veliko začetnico, kar jim nadomešča pridevnik in izraža spoštovanje. Naj naštejemo po abecedi nekaj najbolj znanih gora z nadmorsko višino nad 1000 m in s pridevniki, izpeljanimi iz »veliki«, ki so tudi najbolj pogosti pri imenih gora. Pri vsakem imenu navedene koordinate povedo, kje se imenovana gora nahaja v Atlasu Slovenije.

Velika (skupaj 59-krat)

Golica (1835 m, znana po narcisah) 55 B 1, Kanja 77 B 1, Kopa (1543 m visoka gora na Pohorju z urejenimi smučarskimi progami) 38 B 3, Mojstrovka (2366 m, neoznačena pot) 52 C 2, Ojstrica (2350 m, po anketi v Planinskem vestniku naša druga najlepša gora) 198 C 2, Ponca (2502 m, nad smučarskimi skakalnicami v Planici) 53 B 2, Raduha (2062 m, stražar Zgornje Savinjske doline) 60 C 3, Slivnica (1114 m, gora nad Cerkniškim jezerom je ob Razširjeni slovenski planinski poti) 165 A 3, Šija (1170 m) 217 A 2, Tičarica (2091 m, na zahodnem robu Fužinskih planin) 78 C 1, Zelenica (2114 m, najvišji vrh Dleskovške planote - Veže) 86 B 1, Zelnarica (2320 m, na severnem robu Fužinskih planin) 79 A 1.

Velike (skupaj 6-krat) Kozarje (1026 m visoka gora v pogorju Snežnika) 183 C 3.

Veliko (skupaj 17-krat)

sedlo ali Pungart (1371 m visoko ob Grmovškovem domu na Pohorju) 38 C 3.

Špičje (2398 m, najvišji vrh gorskega grebena na zahodni strani Doline triglavskih jezer) 79 A 1.

Ušje (2048 m visok vrh v pogorju Rombona) 77 B 1.

Veliki (skupaj kar 195-krat)

Draški vrh (2243 m, na severnem robu Pokljuke) 80 A 1, Golak (z 1480 m ni najvišji med Golaki, ker *veliki* označuje velikost pašne površine in ne nadmorske višine) 141 C 1, Javornik (s tem imenom so kar tri gore) (1715 m) 58 A 3, (1023 m) 134 B 2, (1268 m) 164 B 3, Jelenk (2114 m, vrh nad Spodnjo Idrijo je na Razširjeni slovenski planinski poti) 52 B 3, Lemež

Slika 1: Velika Ojstrica (2350 m) v snegu, po anketi v Planinskem vestniku naša druga najlepša gora.

Slika 2: Velika Raduha (2026 m).

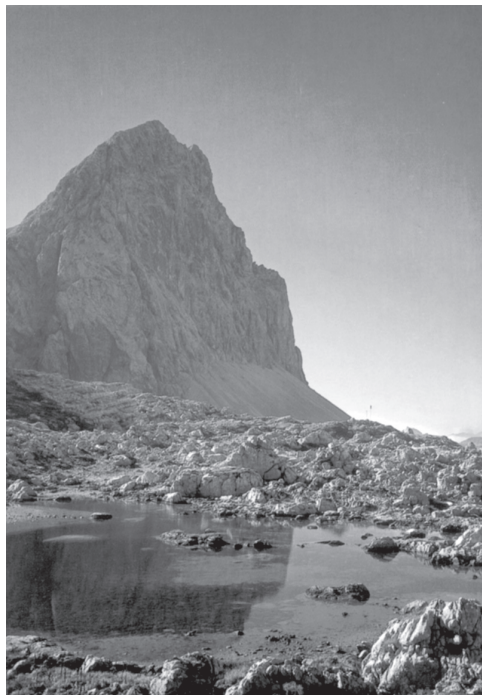
Slika 3: Veliki Triglav (2864 m) in Planinski dom na Kredarici (2515 m).

(2042 m, nad Krnskim jezerom) 78 B 3, Mangart (2679 m, pod katerega pripelje do Mangartskega sedla najvišja cesta v Sloveniji – 2072 m) 52 A 2, Muzec (1630 m, na povsem zahodnem delu Slovenije) 76 A 3, Ozebnik (2480 m, sosed Jalovca, ki je po anketi v Planinskem vestniku naša najlepša gora) 52 B 2, Pelc (2388 m, nad Zadnjo Trento) 52 B 3, Pihavec (2090 m) 52 A 3, Polovnik (1471 m, z bogato zgodovino iz prve svetovne vojne) 77 A 2, Pršivec (2056 m, pod Rjavino) 54 A 3, Razbor (1290 m, na širšem področju Snežnika) 199 A 3, Rog (1099 m, najvišji vrh Kočevskega Roga) 188 A 2, Rogatec (1557 m, »ležeči menih« nad Gornjim Gradom) 86 C 2, Snežnik (1796 m, pogosto s snežno kapo) 199 B 1, Travnik (1637 m, na gorskem grebenu med Štajersko in Koroško) 61 B 2, Turn (1183 m, nad Trzičem) 83 C 1, Zvoh (1971 m, v sklopu smučarskega središča Krvavec) 85 B 2.

V Atlasu Slovenije pa nista posebej vpisana Mali in Veliki Triglav (2864 m), ki je naša najvišja gora in je tudi v državnih simbolih.

Ne samo med vsemi »velikimi«, ampak med vsemi gorami nasploh pa je v Atlasu Slovenije največ »velikih« gora z samostalnikom »vrh« – **Veliki vrh**, in to kar 68. Upam si trditi, da so gore dobile tako ime le zaradi spoštovanja do njih ali pa zaradi strahu pred višino. Samo 19 vrhov s tem imenom je nad 1000 m in le trije so višji kot 2000 m, in to:

najvišji vrh Begunjščice (2060 m) 56 C 2,

Slika 4: Velika Zelnarica (2320 m) nad Rjavo mlako.

Slika 5: Veliko Špièje (2398 m) nad Koèò pri Triglavskih jezerih (1685 m).

najzahodnejši dvatisočak Košute (2088 m) 57 B 2,

drugi najvišji vrh Dleskovške planote – Veže (2110 m) 86 B 1.

Nekateri zelo znani vrhovi pa so v praksi pridevnik že davno izgubili.

Ciril Velkorrh

Ziherlova c. 10, SI-1000 Ljubljana

E-pošta: ciril.velkorrh@amis.net